

Verward of verwarrend?

Een verdiepend onderzoek naar personen met verward gedrag in de regio Rotterdam-Rijnmond en Zuid-Holland Zuid.

Aanleiding van dit onderzoek

Het Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond heeft onderzoeksinstituut IVO gevraagd een onderzoek uit te voeren als basis voor een sluitende aanpak voor 'personen met verward gedrag'. In dit onderzoek staat het perspectief van personen met verward gedrag zelf centraal.

Methoden

We hebben literatuuronderzoek gedaan, statistieken geraadpleegd en 18 personen geïnterviewd die verward gedrag vertonen of hebben vertoond. Van 4 cliënten is een hulpverlener geïnterviewd. De resultaten uit de interviews zijn besproken in een focusgroep met professionals en een ervaringsdeskundige.

"Je hebt verschillende soorten verwardheid natuurlijk. Mensen die een beetje gek gedrag vertonen, maar je hebt natuurlijk ook mensen die normaal over straat rondlopen en daar merk je het niet eens dat die mensen verward zijn." (cliënt)

"Het is alle kanten opgevlogen. Wat valt er wel onder, wat valt er niet onder?" (professional)

Maatschappelijke risicofactoren

Maatschappelijke factoren die een rol kunnen spelen bij 'verward gedrag' zijn onder andere armoede en complexiteit van de samenleving. Gemeenten die relatief hoog scoren op armoede en andere kwantificeerbare risicofactoren, zijn over het algemeen ook de gemeenten waar relatief veel meldingen over verward gedrag worden geregistreerd. Dit zijn met name grote steden: Rotterdam en Dordrecht.

Een stabiele basis is essentieel

Meer dan de helft van de respondenten was dakloos. Een passende woonvorm is echter één van de belangrijkste aspecten om een stabiele basis te creëren, van waaruit verdere zorg georganiseerd kan worden. Dit aspect benoemen zowel respondenten als professionals. Ook als een cliënt klinisch hersteld is, blijft aandacht nodig voor de sociale en maatschappelijke context die nodig is voor verder herstel.

Het belang van een stabiele basis in de hulpverleningsrelatie en continuïteit van zorg is benadrukt door verschillende partijen. Er moet genoeg tijd zijn om te investeren in een vertrouwensband. Ook ruimte voor terugval is belangrijk.

Een sluitende aanpak begint bij preventie en tijdige signalering

Zowel respondenten als professionals geven aan dat er door de media een stigmatiserend beeld is gecreëerd van 'personen met verward gedrag' als 'gevaarlijk'. Dit leidt eerder tot angst en ontwijking dan bezorgdheid en signalering door de omgeving.

Signalering en preventie van problematiek onder personen met verward gedrag schiet volgens respondenten en professionals tekort. Hulp en begeleiding komen vaak pas op gang wanneer problemen zo hoog zijn opgelopen, dat deze complex en meervoudig zijn geworden. Respondenten zelf lopen aan tegen ingewikkelde formulieren, wachtlijsten of doorverwijzingen. Een ander deel zoekt zelf geen hulp meer, omdat zij teveel negatieve ervaringen hebben met hulpverlening. De respondenten die in aanraking zijn geweest met de politie wegens vermoedelijk 'verward gedrag', hebben dit vaak als dreigend en agressief ervaren.

“Weer dat verhaal vertellen, dan weer bij een andere instantie en je blijft zo maar doorgaan. Ik kom maar geen stap verder.” (cliënt)

Aanbevelingen

- Zorg voor een goed bereikbaar en bekend centraal punt voor vroegsignalering van verward gedrag.
- Bevorder destigmatisering van personen die verward gedrag vertonen.
- Zorg voor passend vervoer met getraind personeel voor crisissituaties.
- Bevorder de bekendheid en implementatie van de Crisiskaart.
- Maak mogelijk dat zorgverleners voldoende kunnen investeren in het opbouwen van een band met een cliënt.
- Houd als hulpverlener contact met een cliënt, ook als het beter gaat.
- Besteed meer aandacht aan persoonlijk en maatschappelijk herstel van cliënten.
- Zorg voor voldoende aanbod van geschikte huisvestingsmogelijkheden voor deze groep.
- Maak gebruik van ervaringsdeskundigheid.
- Zorg voor meer duidelijkheid over verantwoordelijkheden en taken bij ketenpartners rond de aanpak van personen met verward gedrag.

“Je moet niet wachten tot iemand naar de klote gaat en dan pas helpen.” (cliënt)

“Als iemand geen klinische behandeling aangeboden krijgt, of als een crisis na een paar dagen verbleekt, staat de cliënt weer op straat.” (professional)